

1. Cel instrukcji

Instrukcja opisuje sposób postępowania podczas pobierania przez Klienta próbek ścieków przeznaczonych do badań fizykochemicznych.

Instrukcja została opracowana na potrzeby Klientów Laboratorium Wodno-Ściekowego, którzy pobierają i dostarczają próbki do Laboratorium.

2. Odpowiedzialność

Personel Laboratorium odpowiada za przekazanie Klientowi informacji na temat sposobu pobierania próbki lub udostępnienie niniejszej instrukcji oraz wydanie odpowiednich naczyń na próbki na życzenie Klienta.

3. Sposób postępowania

UWAGA!

Laboratorium przyjmuje próbki ścieków w dni robocze od poniedziałku do piątku.

Jeżeli zakres zlecenia obejmuje badanie Biochemicznego Zapotrzebowania Tlenu (BZT₅), próbki przyjmowane są wyłącznie od środy do piątku.

Przed pobraniem próbki należy uzgodnić z Laboratorium termin dostarczenia próbki, dzwoniąc pod numer telefonu 46 811 15 95 lub 46 811 15 96 lub osobiście w Laboratorium, którego siedziba mieści się w Sochaczewie przy Al. 600-lecia 69.

Pojemniki na próbki można pobrać w siedzibie Laboratorium w godzinach 7:00-15:00. Dopuszcza się pobranie próbek w butelki po wodzie mineralnej niegazowanej.

Pobraną próbkę należy dostarczyć do Laboratorium w dniu pobrania, najpóźniej do godziny 10:00.

1. Miejsce pobrania próbki należy wybrać w taki sposób, aby było reprezentatywne i zgodne z określonym celem, ponieważ miejsce i sposób pobrania próbki ma zasadnicze znaczenie dla miarodajności wyniku badania.
2. Próbki ścieków pobrać przy użyciu czystego sprzętu np. wiadra, czerpaka, butelki itp., wcześniej przepłukanego pobieranymi ściekami. Nie należy używać sprzętu mytego detergentami.
3. Po pobraniu, próbkę przelać do czystej butelki, przepłukanej przed pobraniem co najmniej dwukrotnie pobieranymi ściekami. Jeżeli uprzednie przepłukanie butelki może wpłynąć na wykonywane później badania np. olejów, tłuszczów, butelki nie należy przepłukiwać pobieranymi ściekami.
4. W przypadku ścieków surowych pobrać około 1,5 litra ścieków, a w przypadku ścieków oczyszczonych około 4 litrów ścieków. Jeżeli konieczne będzie dostarczenie większej objętości próbki, Klient zostanie o tym poinformowany na etapie uzgodnień z Kierownikiem Laboratorium.
5. Butelki uzupełnić do pełna, aby pod korkiem nie zostały pęcherzyki powietrza. W przypadku oznaczenia w próbce zawiesin ogólnych napełnić butelkę do $\frac{3}{4}$ objętości.
6. Butelki z próbką szczelnie zamknąć i opisać w celu umożliwienia jednoznacznej identyfikacji próbki.
7. Wypełnić „Protokół z pobrania próbki przez Klienta” pobrany ze strony internetowej ZWiK-Sochaczew Sp. z o.o. lub z Laboratorium (protokół można wypełnić w Laboratorium podczas dostarczenia próbki).

8. Butelki z próbką zabezpieczyć przed ogrzaniem oraz chronić przed bezpośrednim światłem słonecznym.
9. W celu zminimalizowania możliwości zmian w próbkach należy możliwie najszybciej dostarczyć je do laboratorium w uzgodnionym uprzednio terminie.

Informacje dodatkowe:

1. Laboratorium nie ponosi odpowiedzialność za pobranie i warunki transportu próbek pobranych i dostarczonych przez Klienta.
2. Laboratorium może odmówić przyjęcia próbki do badań wówczas, gdy pracownik Laboratorium przyjmujący próbkę stwierdzi, że stan próbki jest niewłaściwy np.: ilość próbki jest niewystarczająca, jakość pojemnika jest zła itp.
3. W sprawozdaniu z badań zamieszczana jest informacja, że próbka została pobrana przez Klienta, a wszystkie informacje dotyczące czasu i miejsca pobrania próbki zostały uzupełnione według oświadczenia Klienta.
4. W przypadku próbek pobranych przez Klienta nie ma możliwości zapisu w sprawozdaniu z badań, że próbkę pobrano metodą akredytowaną.
5. Jeżeli wyniki badań zostaną podane z niepewnością, to wartość tej niepewności nie będzie obejmowała etapu pobierania próbek, co zostanie zapisane w sprawozdaniu z badań.

4. Załączniki

Formularz F-07/PO-13 „Protokół z pobrania próbki przez Klienta”

5. Dokumenty związane

PN-ISO 5667-10:1997 „Jakość wody - Pobieranie próbek - Wytyczne pobierania próbek ścieków”.

Egz. nr ____

Rozdzielnik:

Egz. nr 1 – Kierownik Laboratorium

Egz. nr 2 – Laboratorium

<p>Opracowała: Małgorzata Orzechowska Z-ca Kierownika Laboratorium/Kierownika ds. jakości</p> <hr/> <p>(data i podpis)</p>	<p>Zatwierdziła: Joanna Tabara Kierownik Laboratorium/ Kierownik ds. jakości</p> <hr/> <p>(data i podpis)</p>
--	---

PROTOKÓŁ Z POBRANIA PRÓBKI PRZEZ KLIENTA

uzupełnia Klient		
cel/przyczyna pobrania próbki		
miejsce pobrania próbki		
punkt pobrania próbki		
data i godzina pobrania próbki		
pobraną materiał (właściwe zaznaczyć X)	☐ woda do spożycia	☐ woda inna niż do spożycia
	☐ ścieki (podać jakie) np.: surowe, oczyszczone, popłuczne, deszczowe	
metoda pobrania próbki (właściwe zaznaczyć X i uzupełnić zapis)	☐ instrukcja:	☐ inna:
pojemnik, w którym dostarczono próbkę	☐ sterylna butelka jednorazowa wydana z Laboratorium (LOT:)	
	☐ inny:	
rodzaj pobranej próbki	☐ jednorazowa	
	☐ złożona*:	
imię i nazwisko pobierającego próbkę		
data i podpis sporządzającego zapis		

* w przypadku próbki złożonej, opisać sposób otrzymania

uzupełnia Laboratorium	
numer próbki	data i podpis przyjmującego próbkę